

ความรู้ความเข้าใจบุคลากรของหน่วยงานนิติเวชศาสตร์เกี่ยวกับ การตรวจพิสูจน์หลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์

วิไลรัตน์ สุริยวงศ์¹

อาจารย์ ดร.ณิชา วงศ์สงจำ²

¹ สาขาวิชานิติวิทยาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Email: paster_sw88@hotmail.com

² สาขาวิชานิติวิทยาศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

Email: nich.wo@ssru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจและระดับความคิดเห็นในด้านปัญหาอุปสรรคในงานนิติวิทยาศาสตร์ของบุคลากรกลุ่มงานนิติเวชศาสตร์, 2) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลต่อระดับความรู้ความเข้าใจและระดับความคิดเห็นในด้านปัญหาอุปสรรคในงานนิติวิทยาศาสตร์ของบุคลากรกลุ่มงานนิติเวชศาสตร์ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยทำการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม จากเจ้าหน้าที่กลุ่มงานนิติเวชศาสตร์ของโรงพยาบาลศิริราช, โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า, โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์, โรงพยาบาลกลาง สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร, สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ และสถาบันนิติเวชศาสตร์ โรงพยาบาลตำรวจ จำนวน 240 คน ผลการวิจัย พบว่าจากการศึกษาความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่กลุ่มงานนิติเวชศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ประสบการณ์ที่ต่างกันทำให้มีความรู้ความเข้าใจและมีบทบาทการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับพยานหลักฐานทางนิติเวช และวิทยาศาสตร์แตกต่างกันหรือไม่ จากการศึกษา พบว่าปัจจัยส่วนบุคคลของเจ้าหน้าที่กลุ่มงานนิติเวชศาสตร์ ได้แก่ เพศ อายุ ประสบการณ์ที่ต่างกัน ทำให้มีความรู้ความเข้าใจ และมีบทบาทการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับพยานหลักฐานทางนิติเวชและนิติวิทยาศาสตร์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 และข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย ควรมีการจัดอบรมความรู้ทางด้านนิติเวชและนิติวิทยาศาสตร์เกี่ยวกับหลักการเก็บวัตถุพยานในสถานที่เกิดเหตุให้กับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมเพื่อสามารถนำความรู้ความเข้าใจทางนิติเวชศาสตร์มาใช้ในการอำนวยความสะดวกได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ และหน่วยงานควรมีนโยบายในการลดข้าราชการมาจากข้อจำกัดของงบประมาณแผ่นดิน ทำให้มีบุคลากรที่มีความเชี่ยวชาญไม่เพียงพอ ควรเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านนิติเวช และนิติวิทยาศาสตร์ให้มากยิ่งขึ้น เพื่อลดภาระงานของบุคลากรเดิม

คำสำคัญ: นิติเวชศาสตร์/ พิสูจน์หลักฐาน/ นิติวิทยาศาสตร์

The Knowledge and Understanding of Forensic Medicine staffs on forensic science evidence investigation

Wilairat Suriyawong^{*1}

Dr. Nich Wongsongja²

¹Master of Science Forensic Science Graduate School, Suan Sunandha Rajabhat University

Email: paster_sw88@hotmail.com

²Master of Science Forensic Science Graduate School, Suan Sunandha Rajabhat University

Email: nich.wo@ssru.ac.th

Abstract

This research aims to studied the level of knowledge and opinion on the obstacle in Forensic Science of Forensic Medicine department staffs. And also to studied the relation between individual factors toward knowledge and opinion on that obstacle and finding the way to developing the standard on Medicine Development Strategies in the Hospital. This research is quantitative approach which data collective by questionnaire papers from Siriraj Hospital, Phramongkutklao Hospital, Chulalongkorn Hospital, Bangkok Metropolitan Administration General Hospital, National Forensic Science Institute, Forensic Science Institute of Police General Hospital there are 240 peoples. The research result showed that the different of individual factors on forensic medicine staffs consist of sex, age, and experience that make the knowledge and understood on forensic medicine evidence. The research result found that are not different on statistic significant at 0.05. The recommendation of this research should have training project on forensic medicine. Especially, evidence investigation at the crime scene that can be applying with extremely efficiency and according to the organization policy on decreased the number of government officers with annual government statement of expenditure limited demand that make the organization lack of an expertize staffs. So that, should add more forensic medicine staffs for support them responsibility.

Keywords: Forensic Medicine / Evidence / Forensic Science

บทนำ

นิติวิทยาศาสตร์เป็นการนำเอาความรู้ทางวิทยาศาสตร์ในสาขาต่าง ๆ มาใช้ในระบบการยุติธรรม ใช้ในการเก็บ วัตถุพยานและพิสูจน์หลักฐาน ช่วยในการค้นหาความจริงหรือพิสูจน์ข้อเท็จจริง เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ในการสืบสวน สอบสวนโดยการบังคับใช้กฎหมายและดำเนินคดีทางกฎหมายช่วยในระบบการยุติธรรม การพิสูจน์หลักฐานและชี้นำไปสู่ ผู้กระทำผิด (แสง บุญเฉลิมวิภาส, 2556)

นิติเวชศาสตร์ (Forensic Medicine) หมายถึง องค์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์ที่นำกระบวนการ และความรู้ทางด้านการแพทย์ มาประยุกต์ใช้ในงานด้านกระบวนการยุติธรรม โดยการใช้ความรู้ทางการแพทย์มาประยุกต์ใช้ให้สอดคล้อง กับวัตถุประสงค์ทางกฎหมาย เช่น การให้ความเห็นเกี่ยวกับการบาดเจ็บของผู้ป่วย อันจะนำมาใช้ในระบบการยุติธรรมหรือ การตรวจศพเพื่อหาสาเหตุการตาย อันเนื่องมาจากการเสียชีวิตกรณีผิดธรรมชาติ เช่น ฆ่าตัวตาย ถูกฆ่าตาย อุบัติเหตุ ไม่ทราบ เหตุ หรือการตายในระหว่างการควบคุมของเจ้าพนักงาน ซึ่งงานทางด้านนิติเวชศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมจะมี บทบาทที่หลากหลาย เช่น การนำเสนอข้อมูลทางการแพทย์เพื่อประกอบในระบบการยุติธรรม เป็นการให้ข้อมูลเกี่ยวกับ บาดแผลที่ทำให้เกิดการเสียชีวิต ลักษณะอาวุธที่เข้ากันได้ และอาจบอกถึงเจตนาในการกระทำความผิด หรือเพื่ออำนวยความสะดวก ธุรกรรมแก่ผู้มิได้กระทำความผิด เช่น การนำผลการตรวจสารพันธุกรรม (ดีเอ็นเอ) เพื่อยืนยันผู้กระทำความผิดที่แท้จริง อันทำให้ผู้ต้องสงสัยที่มีได้กระทำความผิดได้รับการปล่อยตัวอย่างทันเวลา หรือเพื่อประกอบการรับเงินชดเชยหรือสินไหม ทดแทนต่าง ๆ หรือตรวจพิสูจน์ว่าสาเหตุการเสียชีวิตนั้น ๆ มีความเกี่ยวข้องกับอุบัติเหตุทางจราจร โดยมีหรือไม่มีแอลกอฮอล์ ในเลือด แม้แต่การตรวจพิสูจน์ว่าการบาดเจ็บ หรือการเสียชีวิตนั้นเกี่ยวข้องกับการทำงานตามกฎหมายแรงงานหรือไม่ (พงศกร จิตโชติ, 2561)

ทั้งนี้แพทยนิติเวชและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในประเทศไทยนั้นมีจำนวนไม่มาก เมื่อเทียบกับแพทย์สาขาอื่น ซึ่งโดยมากนั้นจะปฏิบัติหน้าที่อยู่ในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑลอันได้แก่ โรงพยาบาลศิริราช, โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า, โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์, โรงพยาบาลกลาง สำนักงานการแพทย์ กรุงเทพมหานคร, สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ และสถาบัน นิติเวชศาสตร์ โรงพยาบาลตำรวจ เป็นต้น โดยการแบ่งเขตพื้นที่ในการทำงานของแพทย์และเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องนั้นเป็นไป ตามข้อตกลงของแต่ละสถานีดำรวจ สำหรับในส่วนภูมิภาคจะมีข้อจำกัดในเรื่องของแพทย์นิติเวชซึ่งมีน้อย ดังนั้นแพทย์ส่วนใหญ่ที่ปฏิบัติหน้าที่ร่วมกับทางพนักงานสอบสวนก็จะเป็นแพทย์ทั่วไปหรือแพทย์สาขาอื่น ๆ ที่ปฏิบัติหน้าที่ตามเวชชั้นสูตรศพรวมถึงเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องที่ได้รับการกำหนดจากหน่วยงานต้นสังกัด ซึ่งในบางครั้งอาจทำให้เกิดข้อผิดพลาดได้ อันเนื่องมาจากที่ขาดความรู้ ความชำนาญ และทักษะทางด้านนิติเวชศาสตร์ จึงส่งผลให้มีการลงความเห็นในประเด็นสาเหตุ และพฤติการณ์การเสียชีวิตมีความคลาดเคลื่อน และนอกจากนี้แพทย์บางท่านยังเสี่ยงที่จะให้ความเห็นในบางกรณี เนื่องจาก มิต้องการที่จะมีส่วนร่วมในระบบการสืบสวน สอบสวนหรือการเป็นพยานศาล ดังนั้นผู้เกี่ยวข้องในระบบการกฎหมาย ควรมีองค์ความรู้ในประเด็นที่สำคัญเกี่ยวกับนิติเวชศาสตร์และนิติศาสตร์ เพื่อประกอบการตัดสินใจและบริหารสถานการณ์ที่ เกี่ยวข้องกับการเสียชีวิต อันจะเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่และดำรงไว้ซึ่งกระบวนการยุติธรรม

ด้วยเหตุผลข้างต้นทำให้ผู้วิจัยจึงเห็นว่ากระบวนการในการทำงานหรือขั้นตอนในการดำเนินการของแต่ละหน่วยงาน และมีปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน ย่อมทำให้ความรู้ความเข้าใจและบทบาทการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับพยานหลักฐานทาง นิติเวชและนิติวิทยาศาสตร์แตกต่างกันดังกล่าว จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาถึงระดับความรู้ ความเข้าใจและระดับความ คิดเห็นในด้านปัญหาอุปสรรคในงานนิติวิทยาศาสตร์ของบุคลากรกลุ่มงานนิติเวชศาสตร์ และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัย ส่วนบุคคลต่อระดับความรู้ความเข้าใจและระดับความคิดเห็นในด้านปัญหาอุปสรรคในงานนิติวิทยาศาสตร์ของบุคลากร กลุ่มงานนิติเวชศาสตร์ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย เพื่อวิเคราะห์ความสำคัญของการเก็บรักษา พยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ และปัญหาและอุปสรรคงานทางด้านนิติเวชและนิติวิทยาศาสตร์ของเจ้าหน้าที่กลุ่มงาน

นิติเวช ซึ่งจะสามารถนำไปแก้ปัญหในการปฏิบัติงานและพัฒนาองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังสามารถนำไปพัฒนาและปรับปรุงรายงานผลการตรวจชันสูตรบาดแผล หรือศพของแพทย์ให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพมากขึ้นในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจ และระดับความคิดเห็นในด้านปัญหาอุปสรรคในงานนิติวิทยาศาสตร์ของบุคลากรกลุ่มงานนิติเวชศาสตร์
2. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลต่อระดับความรู้ความเข้าใจ และระดับความคิดเห็นในด้านปัญหาอุปสรรคในงานนิติวิทยาศาสตร์ของบุคลากรกลุ่มงานนิติเวชศาสตร์

ขอบเขตของการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาความรู้ความเข้าใจและบทบาทบุคลากรของหน่วยงานนิติเวชศาสตร์ในโรงพยาบาล โดยแบ่งออกเป็น ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม, ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุพยาน, ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา และอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานด้านนิติเวชและนิติวิทยาศาสตร์ และข้อคิดเห็น/ข้อเสนอแนะ

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

งานวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาโดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม โดยเก็บแบบสอบถามจากเจ้าหน้าที่กลุ่มงานนิติเวชศาสตร์ของโรงพยาบาลศิริราช, โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า, โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์, โรงพยาบาลกลาง สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร, สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ และสถาบันนิติเวชศาสตร์ โรงพยาบาลตำรวจ เพื่อศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจและระดับความคิดเห็นในด้านปัญหาอุปสรรค ในงานนิติวิทยาศาสตร์ของบุคลากรกลุ่มงานนิติเวชศาสตร์ รวมทั้งความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลต่อระดับความรู้ความเข้าใจ ในด้านปัญหาอุปสรรคในงานนิติวิทยาศาสตร์ของบุคลากรกลุ่มงานนิติเวชศาสตร์

2. ขอบเขตด้านประชากร

2.1) วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

ผู้วิจัยเลือกทำการศึกษาและเก็บข้อมูลเจ้าหน้าที่กลุ่มงานนิติเวชศาสตร์ของโรงพยาบาล 6 แห่ง จำนวน 240 คน ซึ่งเป็นผู้มีคุณสมบัติเป็นผู้มีประสบการณ์การปฏิบัติงานงานนิติเวชศาสตร์ของโรงพยาบาลอย่างน้อย 1 ปีขึ้นไป โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือวิจัย แบบสอบถาม 1 ชุดต่อ เจ้าหน้าที่กลุ่มงานนิติเวชศาสตร์ของโรงพยาบาล 1 คน

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษานี้จะสร้างแบบสอบถาม 1 ชุดต่อเจ้าหน้าที่กลุ่มงานนิติเวชศาสตร์ของโรงพยาบาล 1 คน ประกอบด้วยตัวแปรต่าง ๆ ตามกรอบแนวคิดการวิจัยที่ได้รับจากการทบทวนวรรณกรรมที่ผ่านมา มีการทดสอบคุณภาพของเครื่องมือทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือก่อนทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีการสำรวจ (Survey Method) เป็นการสำรวจแบบวัดครั้งเดียว (One-shot Study) โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) เป็นเครื่องมือในการวิจัยและนำผลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากร

การศึกษานี้จัดทำโดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งประชากร ได้แก่ เจ้าหน้าที่กลุ่มงานนิติเวชศาสตร์ของโรงพยาบาล ที่ทำงานเกี่ยวกับเก็บพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ของโรงพยาบาลศิริราช,

โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า, โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์, โรงพยาบาลกลาง สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร, สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ และสถาบันนิติเวชศาสตร์โรงพยาบาลตำรวจทั้งหมดจำนวน 240 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

งานวิจัยครั้งนี้จะเก็บข้อมูลแบบสอบถามจากเจ้าหน้าที่กลุ่มงานนิติเวชศาสตร์ของงานด้านนิติเวชศาสตร์ 6 โรงพยาบาล คือ โรงพยาบาลศิริราช, โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า, โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์, โรงพยาบาลกลาง สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร, สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ และสถาบันนิติเวชศาสตร์ โรงพยาบาลตำรวจ จำนวน 240 คน ซึ่งมีคุณสมบัติเป็นผู้มีประสบการณ์การปฏิบัติงานงานนิติเวชศาสตร์ของโรงพยาบาล อย่างน้อย 1 ปีขึ้นไป โดยเจ้าหน้าที่กลุ่มงานนิติเวชศาสตร์แต่ละบุคคลมีปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน ย่อมทำให้ความเข้าใจและมีบทบาทการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับพยานหลักฐานทางนิติเวชและนิติวิทยาศาสตร์แตกต่างกัน ซึ่งได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 240 คน ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

โรงพยาบาล	จำนวนประชากร (คน)
โรงพยาบาลศิริราช	48
โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า	10
โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์	53
โรงพยาบาลกลาง สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร	16
สถาบันนิติวิทยาศาสตร์	14
สถาบันนิติเวชศาสตร์ โรงพยาบาลตำรวจ	99
รวม	240

ที่มา : กลุ่มงานนิติเวชศาสตร์ของโรงพยาบาลศิริราช, โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า, โรงพยาบาลจุฬา, โรงพยาบาลกลาง สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร, สถาบันนิติวิทยาศาสตร์ และสถาบันนิติเวชศาสตร์ โรงพยาบาลตำรวจ, 2563

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ

เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยรูปแบบของแบบสอบถามเป็นลักษณะคำถามแบบเลือกตอบ (Check List) ดังนี้

ส่วนที่ 1 คำถามระบุข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา การปฏิบัติงาน อายุ การปฏิบัติงานกับผู้ป่วยคดี และประสบการณ์การทำงาน ซึ่งเป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปหรือปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นคำถามปลายปิด (Closed-end Question) มีคำตอบแบบเลือกตอบ (Check List) คือ การให้เลือกคำตอบให้ตรงกับสภาพความเป็นจริง ได้แก่ เพศ ช่วงอายุ ระดับการศึกษา การปฏิบัติงาน และจำนวนประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่/คดี

ส่วนที่ 2 ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถพยานและบทบาทหน้าที่ของพยานที่มีต่องานทางนิติเวชและนิติวิทยาศาสตร์ มีลักษณะเป็นคำถามเลือกตอบ 2 ตัวเลือก คือ ใช่หรือไม่ใช่

ส่วนที่ 3 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานด้านนิติเวช และนิติวิทยาศาสตร์ มีลักษณะเป็นการแสดงความคิดเห็น 4 ตัวเลือก

สำหรับข้อคำถามส่วนที่ 3 เป็นลักษณะแบบสอบถามปลายปิด (Close Questionnaire) และให้ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบเพียงข้อละ 1 ตัวเลือกเท่านั้น ลักษณะของคำถามเป็นคำถามแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scales) ตามแบบของลิเคิร์ท (Likert Scale) ซึ่งเป็นระดับความรู้ความเข้าใจความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานด้านนิติเวชและนิติวิทยาศาสตร์ในด้านต่าง ๆ โดยมีเกณฑ์ในการให้คะแนนดังนี้

5 มากที่สุด	หมายถึง ความรู้ความเข้าใจระดับมากที่สุด
4 มาก	หมายถึง ความรู้ความเข้าใจระดับมาก
3 ปานกลาง	หมายถึง ความรู้ความเข้าใจระดับปานกลาง
2 น้อย	หมายถึง ความรู้ความเข้าใจระดับน้อย
1 น้อยที่สุด	หมายถึง ความรู้ความเข้าใจระดับน้อยที่สุด

สำหรับเกณฑ์ในการแปลผลระดับค่าเฉลี่ยส่วนที่ 2 ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ของเบสต์ ซึ่งมีเกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00	หมายถึง มีระดับความรู้ความเข้าใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20	หมายถึง มีระดับความรู้ความเข้าใจมาก
ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40	หมายถึง มีระดับความรู้ความเข้าใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60	หมายถึง มีระดับความรู้ความเข้าใจน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80	หมายถึง มีระดับความรู้ความเข้าใจน้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 คำถามแสดงความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่กลุ่มงานนิติเวชศาสตร์เกี่ยวกับการแก้ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน ทางด้านนิติเวชและนิติวิทยาศาสตร์เป็นลักษณะคำถามปลายเปิด โดยใช้เกณฑ์การประเมินผล คือผู้ที่มีคะแนนการตอบคำถาม > 90% ถือว่าอยู่เกณฑ์ดีมาก, ผู้ที่มีคะแนน การตอบคำถาม > 80 – 90% อยู่ในเกณฑ์ดี, ผู้ที่มีคะแนนการตอบคำถาม 70 – 80 อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และผู้ที่มีคะแนนเฉลี่ย < 70% อยู่ในการเกณฑ์น้อย เนื่องจากเจ้าหน้าที่กลุ่มงานนิติเวชศาสตร์เป็นวิชาชีพจำเป็นต้องมีความรู้ความชำนาญค่อนข้างสูงเพื่อการดูแลผู้ป่วยได้อย่างมีประสิทธิภาพและปลอดภัย

3. การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ

1. ดำเนินการขอหนังสือจากหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา เรื่องขอความอนุเคราะห์การเก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานของผู้ตอบแบบสอบถาม และนำหนังสือขอความอนุเคราะห์การเก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานของผู้ตอบแบบสอบถามที่ได้รับจากหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทาส่งถึงหน่วยงานของผู้ตอบแบบสอบถาม และทำการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง เพื่ออธิบายวัตถุประสงค์ในการทำวิจัยและขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

4. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

จากนั้นนำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้ในรูปแบบของแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์เพื่อแสดงลักษณะข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างและแจกแจงลักษณะของตัวแปร โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: SD) และนำเสนอข้อมูลด้วยตารางและคำบรรยาย

ผลการวิจัย

สำหรับผลการวิจัยเชิงปริมาณผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามและข้อมูลเบื้องต้นของตัวแปร ดังนี้

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	28	11.67
หญิง	212	88.33
อายุ		
21 – 30 ปี	9	3.75
31 – 40 ปี	92	38.33
41 – 50 ปี	123	51.25
51 ปีขึ้นไป	16	6.67
ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	1	0.42
ปริญญาตรี	78	32.50
ปริญญาโท	117	48.75
ปริญญาเอก	44	18.33
การปฏิบัติงาน		
แพทย์ผ่าพิสูจน์	61	25.42
พยาบาลนิติเวช	88	36.67
เจ้าหน้าที่กลุ่มงานนิติเวช	91	37.92
จำนวนประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่/คดี		
ระหว่าง 1 – 5 ปี	90	37.50
ระหว่าง 6 – 10 ปี	112	46.67
มากกว่า 10 ปีขึ้นไป	38	15.83
หน่วยงานที่สังกัด		
โรงพยาบาลศิริราช	48	20.00
โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า	10	4.17
โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย	53	22.08
โรงพยาบาลกลาง สำนักงานแพทย์ กรุงเทพมหานคร	16	6.67
สถาบันนิติวิทยาศาสตร์	14	5.83
สถาบันนิติเวชศาสตร์ โรงพยาบาลตำรวจ	99	41.25

จากตารางที่ 2 สามารถสรุปปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างเจ้าหน้าที่กลุ่มงานนิติเวชศาสตร์ จำนวน 240 คน ดังนี้

1. เพศ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 212 คน คิดเป็นร้อยละ 88.33 และเพศชาย จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 11.67

2. อายุ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41 - 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 51.25 รองลงมาคือช่วงอายุระหว่าง 31 - 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 38.33 และช่วงอายุที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือระหว่าง 21 - 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 3.75

3. ระดับการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 48.75 รองมา คือการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 32.50 และระดับการศึกษาที่มีจำนวนน้อยที่สุด คือระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.42

4. การปฏิบัติงาน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ปฏิบัติงานเป็นเจ้าหน้าที่กลุ่มงานนิติเวช จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 37.92 รองลงมา คือปฏิบัติงานเป็นพยาบาลนิติเวช จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 36.67 และการปฏิบัติงานจำนวนน้อยที่สุด คือปฏิบัติงานแพทย์ผ่าพิสูจน์ จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 25.42

5. จำนวนประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่/คดี พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีจำนวนประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่/คดี ระหว่าง 6 - 10 ปี จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 46.67 รองลงมา คือจำนวนประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่/คดีระหว่าง 1 - 5 ปี จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 37.50 และจำนวนประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่/คดีจำนวนน้อยที่สุด คือมากกว่า 10 ปีขึ้นไป จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 15.83

6. หน่วยงานที่สังกัด พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีหน่วยงานที่สังกัด คือสถาบันนิติเวชศาสตร์ โรงพยาบาลตำรวจ จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 41.25 รองลงมา คือโรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ สภากาชาดไทย จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 20.08 และหน่วยงานที่สังกัดที่มีกลุ่มตัวอย่างน้อยที่สุด คือสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 5.83

ตารางที่ 3 ผลรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานด้านนิติวิทยาศาสตร์

ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานด้านนิติวิทยาศาสตร์	Mean	S.D.	ระดับความรู้ความเข้าใจ
ด้านบุคลากร	4.48	0.38	มากที่สุด
ด้านการปฏิบัติงาน	4.38	0.29	มากที่สุด
ด้านรายได้และค่าตอบแทน	4.08	0.48	มาก
รวม	4.32	0.25	มากที่สุด

จากตารางที่ 3 ผลรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ พบว่าความรู้ความเข้าใจในระดับมากที่สุด ได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ด้านบุคลากร มีค่าเฉลี่ย 4.48 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.38 และความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ด้านการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ย 4.38 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.29 และความรู้ความเข้าใจในระดับมาก ได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ด้านรายได้และค่าตอบแทน มีค่าเฉลี่ย 4.08 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.48 ส่วนของระดับความรู้ความเข้าใจในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับความรู้ความเข้าใจมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.23 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.25

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน
ด้านนิติวิทยาศาสตร์จำแนกรายข้อ ดังนี้

ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานด้าน นิติวิทยาศาสตร์	Mean	S.D.	ระดับความรู้ ความเข้าใจ
ด้านบุคลากร	4.48	0.38	มากที่สุด
1. แพทย์และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในโรงพยาบาล มีจำนวนไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน	4.68	0.50	มากที่สุด
2. ความชำนาญของแพทย์และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาล มีผลต่อการปฏิบัติงานด้าน นิติเวชและนิติวิทยาศาสตร์	4.45	0.55	มากที่สุด
3. ประสบการณ์ในการทำงานมีผลต่อการปฏิบัติงานด้านนิติวิทยาศาสตร์	4.49	0.60	มากที่สุด
4. การอบรมทบทวนความรู้อย่างสม่ำเสมอมีผลต่อการปฏิบัติงานด้านนิติเวชและนิติวิทยาศาสตร์	4.35	0.66	มากที่สุด
5. การบริหารจัดการบุคลากรให้เหมาะสมมีผลต่อการปฏิบัติงานด้านนิติเวชและนิติ วิทยาศาสตร์	4.42	0.66	มากที่สุด
ด้านการปฏิบัติงาน	4.38	0.29	มากที่สุด
1. ในกรณีออกตรวจนอกสถานที่เจ้าหน้าที่ตำรวจให้ความสำคัญกับการรักษาสถานที่เกิดเหตุ มากกว่าเมื่อก่อนอย่างถูกต้องตามมาตรฐาน	4.49	0.61	มากที่สุด
2. เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานขาดความรู้ความเข้าใจในการแยกแยะวัตถุพยาน การเก็บรวบรวมและ รักษาสภาพวัตถุพยานเมื่อพบ	4.37	0.60	มากที่สุด
3. เจ้าหน้าที่ที่นำส่งผู้ป่วยหรือสิ่งส่งตรวจ อาจทำให้เกิดบาดแผลและการบาดเจ็บเพิ่มเติมจนทำ ให้หลักฐานสูญหายและถูกทำลายได้โดยคาดไม่ถึง	4.45	0.64	มากที่สุด
4. หน่วยนิติเวชของโรงพยาบาลมีการให้คำปรึกษา อบรมทางด้านการตรวจพิสูจน์ และแนวทาง การปฏิบัติงานที่นิติเวชศาสตร์ของโรงพยาบาลเสมอ	4.49	0.58	มากที่สุด
5. หน้าที่สำคัญของเจ้าหน้าที่ต่อนิติเวช คือ การตรวจและบันทึกลักษณะบาดแผลของผู้ป่วยคดี โดยมีแบบฟอร์มการบันทึกที่ชัดเจน	4.44	0.58	มากที่สุด
6. วิธีการเก็บวัตถุพยานจากในสถานที่เกิดเหตุแต่ละชนิด เช่น คราบเลือด คราบอสุจิ คราบเขม่า ปืน มีวิธีการเก็บไม่แตกต่างกัน	4.36	0.57	มากที่สุด
7. การเก็บวัตถุพยานควรหลีกเลี่ยงการจับต้องวัตถุพยานโดยตรงและควรใส่ถุงมือขณะเก็บ	4.26	0.64	มากที่สุด
8. ผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการออกล่าช้าไม่ทันตามเวลาที่กำหนด	4.27	0.65	มากที่สุด
9. เพื่อประโยชน์ต่อรูปคดีในขณะนำส่งโรงพยาบาลควรให้ตำรวจหรือญาติไปกับคนเก็บ	4.25	0.65	มากที่สุด
ด้านรายได้และค่าตอบแทน	4.08	0.48	มาก
1. ค่าตอบแทน (เงินเดือน, เงินประจำตำแหน่ง) ที่ได้รับเหมาะสมกับการปฏิบัติหน้าที่ และค่า ครองชีพในสถานการณ์ปัจจุบัน	4.03	0.77	มาก
2. ค่าตอบแทนพิเศษ (เงินค่าทำงานล่วงเวลา) ได้รับไม่ครบถ้วน สม่ำเสมอ และไม่ตรงต่อเวลา	3.95	0.70	มาก
3. จัดกิจกรรมระดมผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ให้ร่วมกันสร้างระบบการทำงานที่เปลี่ยนรูปแบบมา สู่การใช้นวัตกรรมอย่างจริงจัง	3.99	0.75	มาก
4. การเพิ่มเงินค่าตอบแทนพิเศษ (ค่าตรวจศพ, ล่วงเวลา) จะทำให้มีแรงจูงใจในการทำงาน มากขึ้น	3.98	0.71	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่าส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจในระดับมากที่สุด โดยข้อมูลที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุด คือด้านบุคลากร มีค่าเฉลี่ย 4.48 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.38 รองลงมา คือด้านการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ย 4.38 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.29 และข้อมูลที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านรายได้และค่าตอบแทนมีค่าเฉลี่ย 4.08 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.48 และมีระดับความคิดเห็น คือความรู้ความเข้าใจระดับมาก

เมื่อพิจารณาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ พบว่า

1) ด้านบุคลากร พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นมากที่สุด ได้แก่ แพทย์และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลมีจำนวนไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน ค่าเฉลี่ย 4.68 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.50 รองลงมา คือ ประสิทธิภาพในการทำงานมีผลต่อการปฏิบัติงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ ค่าเฉลี่ย 4.49 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.60 และความชำนาญของแพทย์และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลมีผลต่อการปฏิบัติงานด้านนิติเวช และนิติวิทยาศาสตร์ ค่าเฉลี่ย 4.45 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.55 ตามลำดับ

2) ด้านการปฏิบัติงาน กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นมากที่สุด คือ หน่วยนิติเวชของโรงพยาบาลมีการให้คำปรึกษา อบรมทางด้านการตรวจพิสูจน์ และแนวทางการปฏิบัติงานที่นิติเวชศาสตร์ของโรงพยาบาลเสมอ ค่าเฉลี่ย 4.49 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.58 และในกรณีออกตรวจนอกสถานที่เจ้าหน้าที่ตำรวจให้ความสำคัญกับการรักษาสถานที่เกิดเหตุมากกว่าเมื่อก่อนอย่างถูกต้องตามมาตรฐาน รองลงมา คือเจ้าหน้าที่ที่นำส่งผู้ป่วยหรือสิ่งส่งตรวจ อาจทำให้เกิดบาดแผลและการบาดเจ็บเพิ่มเติมจนทำให้หลักฐานสูญหายและถูกทำลายได้โดยคาดไม่ถึง และหน้าที่สำคัญของเจ้าหน้าที่ต่อนิติเวช คือการตรวจและบันทึกลักษณะบาดแผลของผู้ป่วยคดี โดยมีแบบฟอร์มการบันทึกที่ชัดเจน ค่าเฉลี่ย 4.44 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.58 ตามลำดับ

3) ด้านรายได้และค่าตอบแทน กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นมากที่สุด คือ ค่าตอบแทน (เงินเดือน, เงินประจำตำแหน่ง) ที่ได้รับเหมาะสมกับการปฏิบัติหน้าที่ และค่าครองชีพในสถานการณ์ปัจจุบัน ค่าเฉลี่ย 4.03 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.77 รองลงมา คือจัดกิจกรรมระดมผู้ที่มีความคิดสร้างสรรค์ให้ร่วมกันสร้างระบบการทำงานที่เปลี่ยนรูปแบบมาสู่การใช้นวัตกรรมอย่างจริงจัง ค่าเฉลี่ย 3.99 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.75 และการเพิ่มเงินค่าตอบแทนพิเศษ (ค่าตรวจศพ, ล่วงเวลา) จะทำให้มีแรงจูงใจในการทำงานมากขึ้น ค่าเฉลี่ย 3.98 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.71 ตามลำดับ

สรุปผลการวิจัย

1. ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

จากการศึกษาวิจัยโดยมีกลุ่มตัวอย่าง คือเจ้าหน้าที่กลุ่มงานนิติเวชศาสตร์ของโรงพยาบาลที่ทำงานเกี่ยวกับการเก็บพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์จำนวน 240 คน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 212 คน คิดเป็นร้อยละ 88.33 และเพศชายจำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 11.67 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41 – 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 51.25 ส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 48.75 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ปฏิบัติงานเป็นเจ้าหน้าที่กลุ่มงานนิติเวช จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 37.92 ด้านจำนวนประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่/คดี พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีจำนวนประสบการณ์ในการปฏิบัติหน้าที่/คดี ระหว่าง 6 – 10 ปี จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 46.67 และ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีหน่วยงานที่สังกัด คือ สถาบันนิติเวชศาสตร์ โรงพยาบาลตำรวจ จำนวน 99 คน คิดเป็นร้อยละ 41.25

2. ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับวัตถุพยานและบทบาทหน้าที่ของเจ้าหน้าที่กลุ่มงานนิติเวชที่มีต่องานทางนิติเวชและนิติวิทยาศาสตร์

จากการศึกษา พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้ ความเข้าใจ ว่าบุคลากรที่มีหน้าที่ในการเก็บพยานหลักฐาน ต้องมีองค์ความรู้ด้านนิติวิทยาศาสตร์ จำนวน 238 คน คิดเป็นร้อยละ 99.17, หน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจพิสูจน์ควรมีการกำหนดแนวทางการตรวจพิสูจน์ที่ชัดเจน จำนวน 225 คน คิดเป็นร้อยละ 93.75, ในการบันทึกการปฏิบัติงานของหน่วยงาน มีแบบฟอร์มการจดบันทึกการตรวจพิสูจน์อย่างชัดเจนและครบถ้วน จำนวน 218 คน คิดเป็นร้อยละ 90.83, บุคลากรต้องมีความรู้ความเข้าใจในการแยกแยะวัตถุพยาน การเก็บรวบรวมและรักษาสภาพวัตถุพยานเมื่อพบเห็นอย่างถูกต้องตามมาตรฐาน จำนวน 207 คนคิดเป็นร้อยละ 86.25, นิติเวชศาสตร์ เป็นการศึกษาความรู้ทางนิติพยาธิวิทยา อันเป็นความรู้เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของร่างกายและอวัยวะต่าง ๆ เพื่อหาสาเหตุของความผิดปกติของร่างกายและการตายโดยผิดธรรมชาติ จำนวน 194 คน คิดเป็นร้อยละ 80.83, เจ้าหน้าที่ไม่ได้มีหน้าที่ในการเก็บหลักฐานทางชีววิทยา เช่น การเก็บตัวอย่าง เลือด ปัสสาวะ อุจจาระ เส้นผม โดยเฉพาะอย่างยิ่งการตรวจและบันทึกบาดแผล เมื่อตรวจพบ จำนวน 199 คน คิดเป็นร้อยละ 89.92, กลุ่มตัวอย่างมีบทบาทในการดูแลผู้ประสบเหตุหรือส่งส่งตรวจ โดยประยุกต์ความรู้ในการดูแลเบื้องต้น จำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 77.50, กลุ่มตัวอย่างเข้าใจว่านิติวิทยาศาสตร์ คือการประยุกต์ความรู้ทางวิทยาศาสตร์สาขาต่าง ๆ และหลักกฎหมายมาช่วยในการพิสูจน์หลักฐานและค้นหาความจริงในคดี เพื่อช่วยในการสืบสวนสอบสวนตามกระบวนการยุติธรรม จำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 84.17, กลุ่มตัวอย่างเข้าใจว่าพยานวัตถุ คือ วัตถุใด ๆ ที่สามารถใช้เป็นหลักฐานเชื่อมโยงผู้ต้องสงสัยอาชญากร เหตุการณ์ที่เกิดเหตุ โดยแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ ทางกายภาพและทางชีวภาพ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบใช่ จำนวน 206 คน คิดเป็นร้อยละ 85.83, กลุ่มตัวอย่างมีการสวมถุงมือ และหน้ากากทุกครั้งเพื่อป้องกันการเกิดรอยนิ้วมือและการปนเปื้อนก่อนการเก็บวัตถุพยานที่ตรวจพบ พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบใช่ จำนวน 217 คน คิดเป็นร้อยละ 90.42, กลุ่มตัวอย่างมีการนำวัตถุพยานที่ตรวจพบบรรจุใส่หีบห่อให้เรียบร้อย และระบุรายละเอียดของวัตถุพยานที่ตรวจพบประกอบด้วย ชื่อ/รหัสผู้ประสบเหตุ สิ่งที่ตรวจพบ สถานที่ที่พบวัตถุพยาน วัน เวลา ผู้เก็บวัตถุพยาน พบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่ตอบใช่ ร้อยละ 93.33

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานด้านนิติวิทยาศาสตร์

จากการศึกษา พบว่าระดับความรู้ความเข้าใจและระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ ที่มีความรู้ความเข้าใจในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านบุคลากร มีค่าเฉลี่ย 4.48 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.38 และด้านการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ย 4.38 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.29 และความรู้ความเข้าใจในระดับมาก ได้แก่ ด้านรายได้และค่าตอบแทน มีค่าเฉลี่ย 4.08 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.48 ส่วนของระดับความรู้ความเข้าใจในภาพรวม พบว่าอยู่ในระดับความรู้ความเข้าใจมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.23 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.25

อภิปรายผล

ระดับความรู้ความเข้าใจและระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคต่อการปฏิบัติงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ที่ที่มีความรู้ความเข้าใจในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านบุคลากร มีค่าเฉลี่ย 4.48 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.38 และด้านการปฏิบัติงานมีค่าเฉลี่ย 4.38 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.29 และความรู้ความเข้าใจในระดับมาก ได้แก่ ด้านรายได้และค่าตอบแทน มีค่าเฉลี่ย 4.08 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.48 ส่วนระดับความรู้ความเข้าใจในภาพรวม พบว่าอยู่ในระดับความรู้ความเข้าใจมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.23 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 0.25 ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ จิตรภากร ภักดี, นิษ วงศ์สง่า และณรงค์ กุลนิเทศ พ.ศ. 2563 ได้ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการรับฟังพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ของพนักงานสอบสวน : กรณีศึกษา กองบังคับการ

ตำรวจนครบาล 1 โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณกลุ่มตัวอย่าง คือพนักงานสอบสวนทั้ง 9 สถานีตำรวจในสังกัดกองบังคับการตำรวจนครบาล 1 กรุงเทพมหานคร จำนวน 122 ราย โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งทดสอบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการวิจัย พบว่าระดับความคิดเห็นที่มีต่อปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานด้านการรับฟังพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ของพนักงานสอบสวน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก คือด้านความรู้ในการพิสูจน์หลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ ด้านความน่าเชื่อถือของพยานหลักฐาน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

ควรมีการจัดอบรมความรู้ทางด้านนิติเวชเกี่ยวกับหลักการเก็บวัตถุพยานในสถานที่เกิดเหตุให้กับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติมเพื่อสามารถนำความรู้ความเข้าใจทางนิติเวชศาสตร์มาใช้ในการอำนวยความสะดวกได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษากลยุทธ์การพัฒนางานด้านนิติเวชศาสตร์และนิติวิทยาศาสตร์ในโรงพยาบาล หรือกลุ่มงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องเพิ่มเติม เพื่อให้ครอบคลุมถึงประเด็นหรือข้อมูลงานด้านนิติเวชศาสตร์และนิติวิทยาศาสตร์ในโรงพยาบาล เนื่องจากการทำงานของแต่ละหน่วยงานมีความแตกต่างกัน

เอกสารอ้างอิง

- ขวัญใจ ยิ่งเจริญ, ศุภชัย ศุภลักษณ์นารี และศิริรัตน์ ชูสกุลเกรียง. (2563). **ความเข้าใจและการใช้นิติวิทยาศาสตร์ในการสอบสวนคดีอาชญากรรมเฉพาะทางของพนักงานสอบสวน**. วารสารสังคมศาสตร์, 9(1), 1-8.
- จิตรภากร ภักดี, นิช วงศ์ส่องจำ และณรงค์ กุลนิเทศ (2563). ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน ด้านการรับฟังพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ของพนักงานสอบสวน : กรณีศึกษา กองบังคับการตำรวจนครบาล 1.
- ในการประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 11 (น. 1187-1199). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- ปัจจิบาล สุวรรณชาติ. (2558). **ความเข้าใจของพยาบาลห้องอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้าเกี่ยวกับหลักฐานทางนิติเวชและนิติวิทยาศาสตร์**. วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พงศกร ฐิตโชติ. (ม.ป.ป.). **นิติเวชศาสตร์เบื้องต้น**. สืบค้นเมื่อ 15 พฤษภาคม, 2563, จาก <http://www.cifs.moj.go.th/main/index.php/th/2013-11-14-01-22-16?>
- แสง บุญเฉลิมวิภาส. (2556). **นิติเวชศาสตร์และกฎหมายการแพทย์**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ วิญญูชน.